

Genderová horizontální segregace na trhu práce

Jitka Hausenblasová
Gender Studies, o.p.s.

Horizontální segregace na pracovním trhu - vysoká koncentrace mužů nebo žen v určitém sektoru trhu práce nebo v určitých povoláních.

- Horizontální segregace jako problém k řešení a téma politik ve Skandinávských zemích, Německu, Velké Británii, Francii a Nizozemí už od 70. let 20. století.
- Iniciativy na rozvolnění tradičního rozdělení oborů byly orientovány původně více na ženy, nyní se zaměřují i na muže (učitelství, pečovatelství).
- Vlastní aktivity realizují už i soukromé firmy.
- V ČR doposud prakticky neexistuje politická debata na toto téma.

Příčiny

- stereotypy, podhodnocování některých profesí
- volba studijního oboru
- kratší či flexibilní pracovní doba z důvodu nerovnoměrně rozložené zátěže v péči o děti, rodiče, příbuzné
- organizační bariéry bránící vstupu mužů/žen do netradičních povolání, mechanismy výběru a nábory zaměstnanců a zaměstnankyň, které zvýhodňují jednu skupinu

Důsledky

pro společnost i jednotlivce

- udržuje přetrvávající nerovnosti na trhu práce
- brání efektivnímu přerozdělování pracovních sil, s ohledem na měnící se poptávku po konkrétních znalostech a dovednostech
- brání využití potenciálu jednotlivce a klade překážky v kariérním rozhodování a osobnímu rozvoji

Vývoj

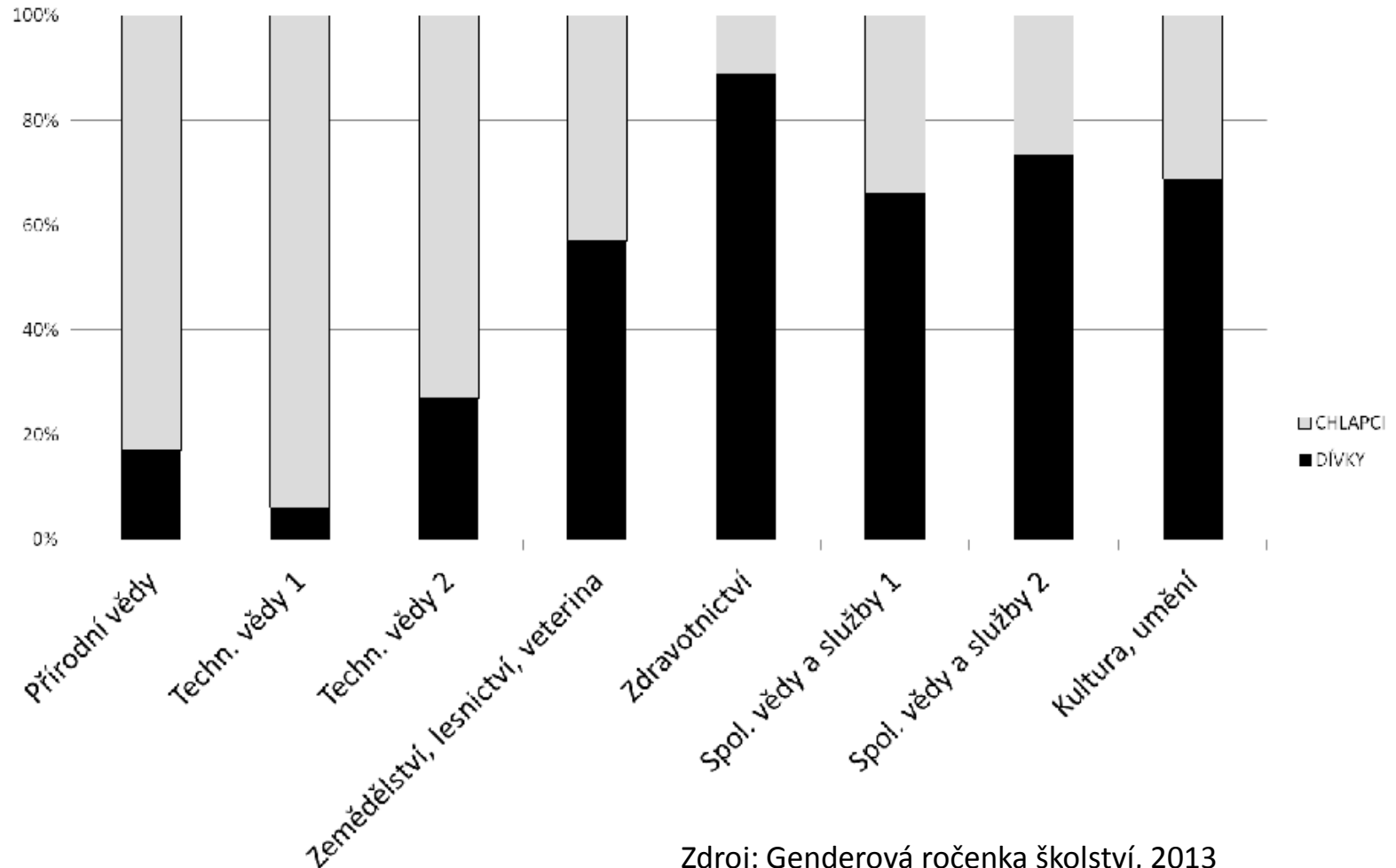
1997-2007 ve většině evropských států snižování horizontální segregace, byť relativně velmi malé.

Pokud změna nastala, dotkla se spíše tradičně mužských profesí (ženy jako rezervoár pracovní síly).

V krátkodobém horizontu souvislost růstu zaměstnanosti žen a rostoucí míry segregace.

Vzdělávání

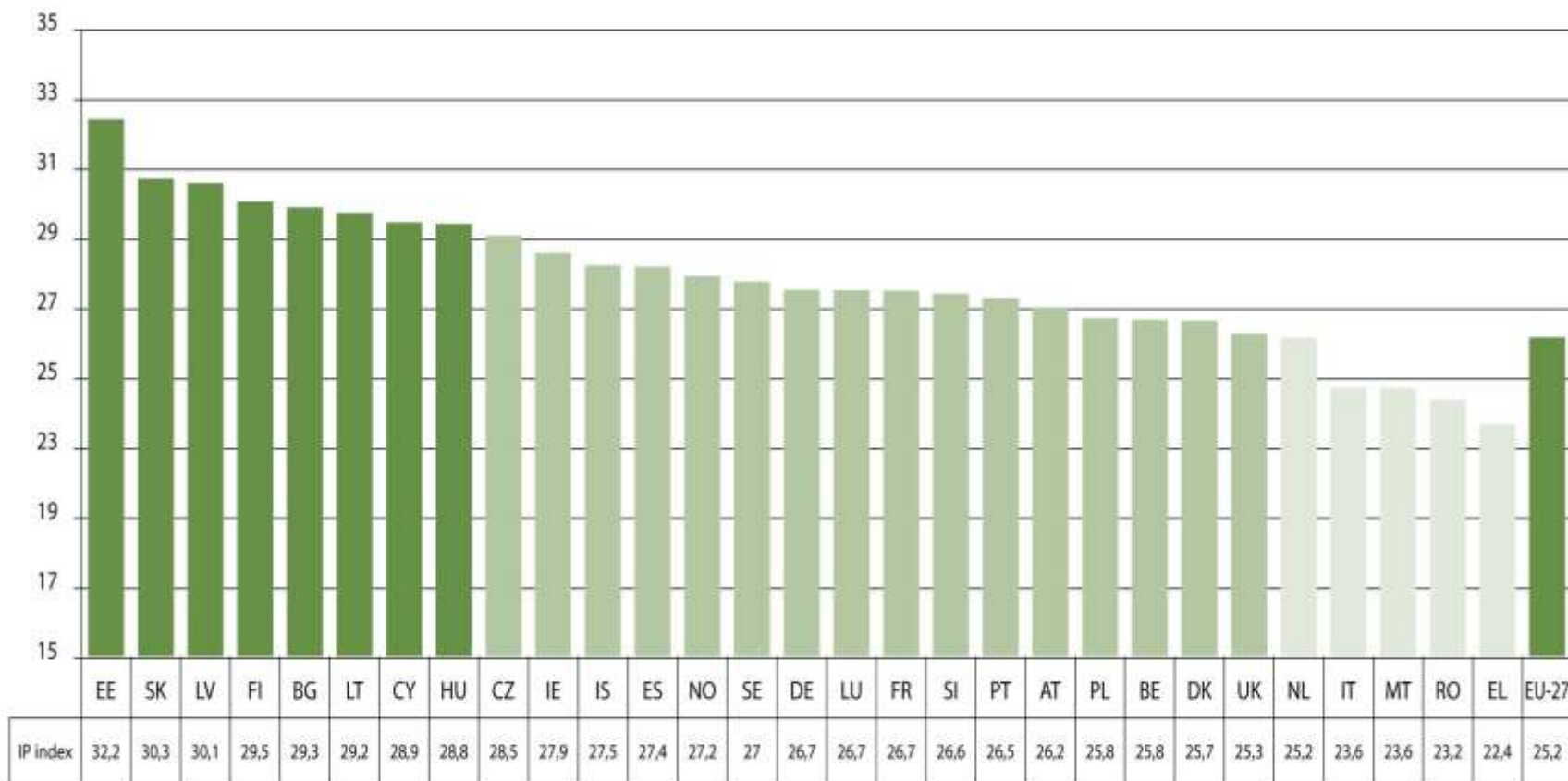
Žákyně a žáci odborných středních škol v maturitních oborech ve školním roce 2011/2012

Zdroj: Genderová ročenka školství, 2013

Trh práce

Figure 2. Gender occupational segregation in Europe, 2007

NB: Countries are grouped by level of the IP index into high (black bar), medium (patterned bar) and low (grey bar). High- (low-) segregation countries score above (below) the EU average + (-) the mean absolute deviation.

Zaměstnaní/é podle odvětví ekonomické činnosti, 2012

Odvětví činnosti	Ženy	Muži
Celkem /v tisících osob/	2111,5	2778,6
Zemědělství, lesnictví, rybářství	40,7	108,5
Těžba a dobývání	4,7	38,7
Zpracovatelský průmysl	436,3	862,7
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla	8,4	42,5
Zásobování vodou, odpadní vody	9,9	36,1
Stavebnictví	33,5	391,5
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	323,7	278,2
Doprava a skladování	78,8	230,1
Ubytování, stravování a pohostinství	104,4	73,1
Informační a komunikační činnosti	34,1	91,3
Peněžnictví a pojišťovnictví	76,5	60,2
Činnosti v oblasti nemovitostí	22,5	23,1
Administrativní a podpůrné činnosti	51,8	107
Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	143,3	64,1
Vzdělávání	246,7	162,2
Zdravotní a sociální péče	266,8	72,2
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	42,1	66,7

Desegregace – jak?

Zaměstnavatelé

- spolupráce se školami, specificky cílené talentové programy, Girls/Boys Day
- podpora zaměstnanců a zaměstnankyň v rámci firmy – rozvoj formou vzdělávání, stáží, rotací na pracovních pozicích, interní nábor
- podpora sladování práce a rodiny pro ženy a muže

Nutnost celospolečenské změny

- zlepšit prestiž povolání a platové ohodnocení
- mluvit o genderových stereotypch ve společnosti
- změny ve vzdělávacím systému – programy motivující k atypické volbě povolání

Desegregace – proč?

Rozvolňování horizontální segregace

- roste prestiž a výše platů v ženských odvětvích; vyrovnání příjmů a nerovností na trhu práce (x průvodní jev - skleněný výtah)
- širší spektrum kandidátů a kandidátek při náboru
- diverzita pracovních týmů podporuje efektivitu a inovativnost
- osobní přínos – otevírá se nový prostor pro seberealizaci žen a mužů

Děkuji vám za pozornost.

Jitka Hausenblasová

jitka.hausenblasova@genderstudies.cz

777910942

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz